

रे. मु. नं. १७/२०२२
सीएनआरनं.महाय.१८००-०४३७-२०२२

निशाणी क्र. २५ खालील आदेश

०१. प्रस्तुतचा अर्ज वादी व प्रतिवादी यांनी संयुक्तीकरित्या दिवाणी प्रक्रिया संहिता ऑर्डर २६ रूल ९ प्रमाणे दाखल केलेला आहे.
०२. त्यांचे असे कथन केले आहे की, वादी व प्रतिवादी यांची शेत जमीन मौजे कोपरी, ता. घाटंजी, जिल्हा यवतमाळ या शिवारात आहे. वादीचा गट क्र. १५/१ व १५/२ असून त्याचे एकत्रीत क्षेत्रफळ ५ हे. ७७ आर. असे आहे. प्रतिवादी यांचा गट क्र. १६/१ ते १६/४ असा असून त्याचे एकत्रीत क्षेत्रफळ ९ हे. ०७ आर. आहे. दाव्याच्या अनुषंगाने संयुक्त मोजणी करण्यास ते तयार आहे. सबब अर्ज मंजूर करण्याची त्यांची विनंती आहे.
०३. वादी तर्फे विद्वान विधिज्ञ श्री. व्ही. बी. भुरे तर प्रतिवादी तर्फे विद्वान विधिज्ञ श्री. जी. आय. धात्रक यांचा युक्तिवाद ऐकला. अर्ज व अभिलेखावरील कागदपत्रांची पडताळणी केली. प्रस्तुतचा दावा वादी यांनी प्रतिवादी यांच्या विरुद्ध अतिक्रमीत शेतजमीनीच्या ताब्याकरीता दाखल केलेला आहे. वादी यांनी निशाणी ३/१ सोबत दावा मिळकतीच्या मोजणीचा नकाशा दाखल केला आहे. परंतु प्रतिवादी यांनी नि. १० कडील लेखी जबाबात सदरची मोजणी नाकारलेली आहे. एकंदरीत दाव्याचे स्वरूप पाहता व वादी व प्रतिवादी यांचा अर्ज पाहता दावा मिळकतीची संयुक्त

मोजणी होणे आवश्यक असल्याचे दिसून येते.

४. येथे मा. मुंबई उच्च न्यायालय यांच्या **Namdeo Maruti Dukare (deceased) through LRs. Shivaji Dukare V/s Sopan Rama Dukare (deceased) through LRs. W.P. No. 445/2018 decided on 25/09/2019** या न्यायानिवाडयामधील अनुमानाचे अवलोकन करणे आवश्यक आहे.

मा. मुंबई उच्च न्यायालय यांनी असे अनुमान काढले आहे की, *“It is trite law that when the dispute is about boundaries based on allegations of encroachment, joint measurement of the lands in question is imperative for just adjudication of the dispute.”*

येथे मा. मुंबई उच्च न्यायालय यांच्या **Shyam Janardan Choudhary V/s Asha Ramdas Katkar (2014) 5 Mh.L.J.770 (Bom)** या न्यायनिर्णयाचा आधार घेणे आवश्यक वाटते. मा. मुंबई उच्च न्यायालय यांनी असा निष्कर्ष काढला आहे की, *“Appointment of Court Commissioner can help the Court to find out whether there has been an encroachment.* मा. उच्च न्यायालय यांनी सदर न्यायानिवाडयामधील परिच्छेद क्रं.

५ मध्ये असा देखील निष्कर्ष काढला आहे की, *“ It is always necessary and desirable that the trial Court shall appoint the city surveyor in respect of the property following within the city limits or Taluqa Inspector or District Inspector of land record as commissioner so that such commissioner can take measurement of the suit property in presence of the parties concerned and prepared authentic measurement map. So*

that, the trial Court is assisted meaningfully and effectively to decide the real controversy between the parties as expeditiously as possible.”

सदरचा न्यायनिवाडा प्रस्तुत प्रकरणात उपयुक्त आहे. कारण प्रस्तुत प्रकरणात देखील अतिक्रमणाचा वाद आहे.

०५. एकंदरीत दावा व कैफियत यांचे अवलोकन केले असता दाव्याचा अंतिमः निकाल होण्याकरिता प्रस्तुतचा अर्ज मंजूर होणे आवश्यक आहे. त्यामुळे न्यायदानास मदतच होणार आहे. सबब खालील आदेश पारित करण्यात येत आहेत.

आदेश

१. अर्ज मंजूर करण्यात येतो.
२. तालुका निरीक्षक भुमी अभिलेख घाटंजी यांची कोर्ट कमिशनचे काम करण्याकरिता कोर्ट कमिशनर म्हणून नेमणूक करण्यात येते.
३. कोर्ट कमिशनर यांनी मोजणी करण्यापुर्वी मोजणीपुर्व नोटीसा वादी, प्रतिवादी तसेच लगत हिस्सेदार व सह हिस्सेदार यांना दयाव्यात.
४. कोर्ट कमिशनर यांनी वादींच्या गट नंबर १५/१, १५/२ तसेच प्रतिवादींचा गट क्र. १६/१ ते १६/४ ची मुळ सर्व्हे नंबर प्रमाणे संयुक्तीक मोजणी करून हद्दी निश्चिती करून गट नंबर १५/१, १५/२ अथवा १६/१ ते १६/४ मध्ये अतिक्रमण असल्यास कोणी कोणाच्या क्षेत्रात किती अतिक्रमण केले आहे त्याच्या मोजमापांसह सविस्तर अहवाल या कोर्टामध्ये चार महिन्यामध्ये दाखल करावा.
५. वादी यांनी आवश्यक त्या कोर्ट कमिशन फी पैकी ४० टक्के रक्कम व प्रतिवादी यांनी उर्वरीत ६० टक्के रक्कम भुमी अभिलेख घाटंजी यांच्या

कार्यालयात एक महिन्यात भरून त्याचे चलन प्रस्तुत प्रकरणी दाखल करावे.

६. वादी व प्रतिवादी यांनी दावा, कैफियत व इतर आवश्यक त्या कागदपत्रांची पूर्तता करावी.
७. आदेशाप्रमाणे कमिशन रिट पाठवावी.

घाटंजी

दिनांक - १३.०९.२०२३

(ए.ए.कळमकर)

सह दिवाणी न्यायालय घाटंजी,

जिल्हा यवतमाळ